

Vil gjøre krisetilleggene varige:

– Dagpengesatsene var for lave i utgangspunktet

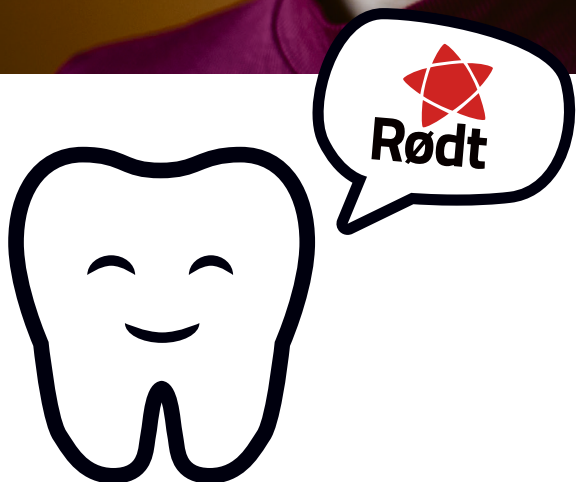
Foto: Inne Pedersen.

Returadresse: Rødt Dronningens gate 22, 0154 Oslo

Legger fram kraftplan:

– Kan fint produsere nok kraft uten ødeleggende vindkraft

Foto: André Løyning.



Illustrasjon: Rødt.

Fordi tennene er en del av kroppen:

Slik vil Rødt innføre gratis tannhelse

LEDER:

“Et Rødt over sperregrensa kan bli avgjørende for å få kastet Erna Solbergs regjering.” **SILJE KJOSBAKKEN**



KANDIDATEN HAR ORDET:

“Jeg vil at vi skal satse på de offentlige tjenestene. Da må det bli mer attraktivt å jobbe der.” **KASPER BEKKELI ESPELAND**





Silje Kjosbakken
silje@roedt.no
2. nestleder i Rødt

Gamechanger

LEDER

Sommeren kom tidlig med gode meningsmålinger for Rødt. På Norstats junimåling går Rødt fram til solide 5,9 %. Kantars junimåling for TV2 gir Rødt en oppslutning på 6,5 %. Aftenposten peker i en kommentar 2. juni på flere faktorer som gjør at pilene peker oppover for Rødt. De viser til at ingen andre partier har like lojale velgere som Rødt. Videre at Rødt har ligget forholdsvis stabilt over sperregrensa det siste året. Og ifølge Norsk Regnesentral sine prognoser er det nå mer sannsynlig at Rødt havner over sperregrensa enn under. For de andre partiene som vaker rundt sperregrensa (KrF, Venstre og MdG) er bildet motsatt.

Selv med bare én stortingsrepresentant har Rødt viktige resultater å vise til. Vi har løftet vår hovedsak nummer én – kampen mot Forskjells-Norge – til å bli et hovedspørsmål i den offentlige debatten. En undersøkelse fra tidligere i vår viser at sosiale forskjeller i samfunnet nå er den desidert viktigste saken for norske velgere. Vi har også fått viktige gjennomslag i arbeidslivspolitikken, vi har gått i front for å hindre at regninga for koronakrisa veltes over på arbeidsfolk og vi har reist en rekke forslag som neppe ville kommet på dagsordenen uten Rødt.

Dersom disse målingene hadde blitt valgresultatet ville Rødts stortingsgruppe vokst fra 1 til 11 representanter. Det ville vært en real gamechanger og forandret norsk politikk for alltid. Et Rødt over sperregrensa kan bli avgjørende for å få kastet Erna Solbergs regjering. Men det ville også gitt Rødt helt nye muligheter til å presse de rødgrønne partiene over på en ny kurs. Selv om Rødt er klare på at vi ønsker regjeringsskifte vil vi ikke være noen dørmatte eller viljeløst stemmekveg. Vi vil stille beinharde krav til en ny regjering. Vi kommer til å sette foten ned for at skattepenger bevilget til velferd hentes ut til privat berikelse, vi vil sette en stopper for at stadig mer av norsk politikk avgjøres av EU, og vi vil ha en slutt på den sosiale dumpinga som brer om seg i arbeidslivet.

Det blir en annerledes og spennende valgkamp vi nå går i møte. Men én ting er sikkert: målinger er målinger, og gode valgresultater kommer ikke av seg selv. Alle som ønsker et vendepunkt for norsk politikk må være med å dra lasset for at vi skal lykkes. Fram til valgdagen mandag 13. september skal vi skape en folkebevegelse mot Forskjells-Norge. Du er hjertelig velkommen til å bli med.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Dronningens gate 22
0154 Oslo



Dagpenger: Rødt mener satsene var for lave allerede før pandemien rammet. Foto: Gorm Kallestad / NTB.

ARBEIDSLIV

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Jo lavere inntekt du har, jo mindre blir forskjellen med og uten forhøya sats. Men på den andre sida: når du har lav inntekt, betyr hver eneste krone mye mer.

– For min del er økonomien faktisk bedre nå som jeg jobber i bemanningsbransjen enn da jeg jobbet i bar. Det sier vel egentlig mer om hvor lav lønna er i utelivsbransjen, sier Esben Strøm.

Strøm er tilbake i sin gamle jobb som river, etter å ha hatt flere jobber i utelivsbransjen og en periode som permittert under koronapandemien.

– Nå jobber jeg i bemanningsbransjen igjen som river, og sånn det ser ut nå har jeg ikke mulighet til å gå tilbake til barjobbing. Jeg har ikke råd til det, rett og slett.

Lavt lønnsnivå slår direkte ut på dagpengene, siden det er inntekt som ligger til grunn for å beregne dagpenger til permitterte og arbeidsledige.

– Hadde jeg bare jobba innenfor barbransjen de siste tre-fire årene, hadde jeg fått snaut 10 lapper som permittert, anslår Strøm.

Krisetillegg viktig for lavtlønte

Midlertidig høyere sats ble innført som respons på koronakrisa. Ordninga skal sikre dagpengeutbetalinger på minst 80 prosent av inntektsgrunnlaget for alle som tjener under 3G eller ca 300 000. Vanlig sats er 62,4 prosent. Strøm tester Rødts dagpengekalkulator med sitt gamle lønnsnivå i bartenderjobben, 16 000 i måneden før skatt.

– Til vanlig ville jeg fått 9 984 fra Nav som permittert, med krisetillegget blir det 12 800. Med ordninga vi har nå kunne jeg tjent opp feriepenger, inntil 1 306 i måneden, på bartenderlønna.

Feriepenger av dagpenger var noe av det første høyreregjeringa fjerna da de kom til makta, kommenterer Strøm.

Han mater også inn månedslønna han har i dag, 31 500 før skatt.

– Hadde jeg blitt permittert nå, ville jeg hatt mer i dagpenger enn det jeg ville tjent i måneden som bartender i arbeid, påpeker han og reflekterer over tallene.

– Jo lavere inntekt du har, jo mindre blir forskjellen med og uten forhøya sats. Men på den andre sida: når du har lav inntekt, betyr hver eneste krone mye mer.

Vil ha varig økning

– Vi kan ikke ha det sånn at alle som har lav lønn, men utfører helt vanlige og nødvendige arbeidsoppgaver, havner i en økonomisk krise hvis de mister jobben. For den enkeltes økonomi er det ingen forskjell på om du mister jobben på grunn av korona eller andre årsaker. Derfor bør dagpengesatsene økes varig, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes.

I januar uttalte lederen av Fellesforbundets avdeling for hotell og restaurant på Vestlandet, Djevat Hisenaj, at «Ansatte i hotell og restaurant er fullstendig avhengig av dagens koronaordning for dagpenger. Nå slipper de å leve under fattigdomsgrensa.» Dette utsagnet forteller mye om nivået på ytelsene, mener Moxnes.

– Et enstemmig storting var enig i at dagpengene måtte økes da krisa inntraff. Det forteller oss at satsene var for lave i utgangspunktet, sier han.

– Det bør vekke stor bekymring at FrP og regjeringa nå har blitt enige om et revidert nasjonalbudsjett der det ikke tas høyde for noen forlengelse av krisetilleggene. Snart tar Stortinget ferie og det er dermed vanskelig å se hvordan vi kan sikre arbeidsledige inntekt hvis det skulle komme en ny smittebølge eller krise, sier Moxnes.



**Dagpenge-
kalkulator**

Se hva du vil tape hvis regjeringa fjerner krisetilleggene på dagpengekalkulator.no

– Korttenkt å fjerne tillegget

Også Esben Strøm mener det er korttenkt av høyresida å fjerne krisetillegget fra 1. oktober.

– Jeg vil nok tro at vi vil ha et samfunn som er sterkt påvirket av permitteringen selv etter at alle er vaksinert. Noen økonomer mener vi vil slite med dette i hvertfall fem år inn i framtida. Hvis regjeringa ikke vil forlenge de forhøya satsene, betyr det at folk må få seg flere deltidsstillinger og blir tvunget ut i en situasjon de ikke selv er tjent med og som jeg selv veit at det er vanskelig å komme seg ut av, sier Strøm.

Han mener en varig bedre dagpengeordning vil gjøre det mulig for folk å komme tilbake til arbeidet de opprinnelig hadde. Uten de forhøya dagpengesatsene vil mange derimot bli tvunget til å finne seg nytt arbeid.

– Den gjennomsnittlige ansatte i serveringsbransjen i 1975 tjente 125 % av vanlig industriarbeiderlønn. Så liberaliserte Willoch-regjeringa utelivet, og nå er bartender, servitør og kafemedarbeidere blant Norges 10 dårligst betalte yrker.

Fortsetter kampen

Selv om koronapandemien har gjort det enda vanskeligere å planlegge, er ikke usikkerheten noe nytt for Strøm. Uka var uforutsigbar også da han hadde arbeid som bartender, mye på grunn av arbeidsforholdene:

– I utelivet er det i praksis ofte nulltimerskontrakter, så man vet jo aldri når man skal på jobb igjen. Utelivsbransjen gir beng i loven. Og det kan de jo når bare 8 % av de som jobber i utelivet i Oslo og 14 % på landsbasis er fagorganisert. Når arbeidsgivere bryter loven har det ingen konsekvenser – med mindre de blir stevna av fagforeninga, da. Men risikoen for det er lav når så få er fagorganisert.

Strøm mener koronaen har gitt mange arbeidsgivere større mulighet til å kvitte seg med



Permittert: Esben Strøm. Foto: Brage Aronsen.



Rødt-leder: Bjørnar Moxnes. Foto: Ihne Pedersen.

fagorganiserte.

– Jeg blei valgt til tillitsvalgt på Olympen rett før koronanedstenginga, og er nå den eneste som ikke har fått fornya kontrakt etter et år som permittert. Så har jeg også 20 % stilling på Glød og er tillitsvalgt der. De har ikke kontakta meg, verken for oppdrag eller for å informere meg som tillitsvalgt da de åpna igjen. Men det er ikke noe nytt, utelivet er ekstremt fagforeningsfiendtlig, sier Strøm.

Selv om ledigheten har gått ned siden pandemien traff Norge, er det fortsatt svært mange som står utenfor arbeidslivet. Fra Nav-hold advares det mot at flere kan havne varig utenfor arbeidslivet.

– Dette var bakgrunnen for forslaget vi i Rødt fremmet om å gjøre krisetilleggene på dagpenger permanente. Vi foreslo også å halvere minstekravet til inntekt for å kvalifisere til dagpenger, å fjerne de tre ventedagene før man får rett på dagpenger ved arbeidsledighet, samt på gjeninnføre ordningen med feriepenge på dagpenger. Samtlige av forslagene ble nedstemt, men kampen for nødvendig inntektssikring for arbeidsledige fortsetter etter stortingsvalget til høsten, forsikrer Rødt-leder Bjørnar Moxnes.

RØDT
Norge
RUNDT



ROGALAND:

– Et slag i trynet på helsearbeiderne

Stavanger Aftenblad melder at Helse Vest vil betale i overkant av 5,5 millioner kroner i året, totalt 85 millioner kroner over 15 år, for to etasjer i signalbygget K8 i Stavanger sentrum.

– Skattebetalernes penger skal gå til å ta vare på de syke, ikke til å sikre ledelsen i Helse Vest flotte lokaler. Det er et slag i trynet på alle helsearbeidere, som har opplevd at ressursene ikke strekker til i hverdagen, at penger samtidig sløses bort på toppen, sier Rødt Stavangers Mímir Kristjánsson.



ØSTFOLD:

Bekymret over boligspekulasjon

Rødt-politiker Øyvind E. Hansen ønsker å bremse boligspekulasjonen i Moss. Løsningen mener han er å innføre en mer regulert boligpolitikk i kommunen.

– Stadig større deler av befolkningen blir ute av stand til å skaffe seg egen bolig og blir avhengig av å leie. Dette mener vi det er helt avgjørende å ta tak i, sier han til Dagsavisen.



TELEMARK:

– Skammelig at barna ikke får nyte godt av det

Rødts 1. Kandidat i Telemark, Tobias Lund, er skuffet etter at oppvekstutvalget i Skien kommune stemte ned et forslag om å holde barnetrygden utenfor beregning av sosialhjelp.

– Barnetrygd er en universell ytelse og det er ikke logisk å avkorte utbetaling av sosialhjelp hvis familien mottar barnetrygd, sier Lund til Rjukan Arbeiderblad.



OSLO:

– Reklame ikke et miljøtiltak

Oslo kommunes klimaetat er på jakt etter et nytt reklamebyrå. Anbudet har en anslått verdi på opp til 24 millioner kroner over fire år.

– Hvis Klimaetaten skal bruke 24 millioner kroner på reklame, har den etaten åpenbart fått for mye penger. Oslo kommune kan selvsagt ikke bruke 24 millioner på klimakommunikasjon og reklame i økonomisk krisetid. Vi må gjenoppbygge Oslo etter pandemien, og det gjøres ikke ved å kaste penger ut vinduet på reklame, sier gruppeleder for Rødt Oslo, Eivor Evenrud til Kampanje.



KANDIDATEN HAR ORDET

Kasper Bekkeli Espeland er lærer, tillitsvalgt og Rødts 1. kandidat i Vest-Agder ved stortingsvalget 2021.

Når fellesskapet taper

I litt over en uke var jeg i begynnelsen av juni tatt ut i streik, sammen med over 20.000 medlemmer av Unio. Vi streiket fordi vår forhandlingsmotpart, KS, ikke klarer å komme opp med en løsning på de store utfordringene vi har med rekruttering av spesielt sykepleiere og lærere. Per nå mangler vi 7000 sykepleiere, og 15-20 % av de som underviser i skolene mangler godkjent utdanning.

På syltynt grunnlag gikk regjeringen inn og stoppet streiken ved bruk av tvungen lønnsnemd. Dette har ført til sterke reaksjoner blant de streikende som reagerer på grunnlaget for å stoppe streiken. Motivasjonen inn mot hovedoppgjøret neste år er stor. Dette er fjerde gangen den borgerlige regjeringen bruker tvungen lønnsnemd for å stanse en lovlig streik. Siden streiken ble stoppet har Rødt markert seg tydelig med kritikk av grunnlaget for å avbryte streiken. Fra før av har Rødt levert et forslag på Stortinget hvor vi ber om en gjennomgang av bruken av tvungen lønnsnemd.

Selv om streiken nå er avbrutt er konflikten og de underliggende utfordringene med rekruttering ikke løst. Denne streiken handlet om hva vi som samfunn vil med offentlig sektor og høyt utdannede yrkesgrupper i kommunal sektor. Tallenes klare tale er at det ikke er attraktivt nok å velge disse yrkene. Søkertallene for lærerutdanningene går dramatisk nedover, og mangelen på sykepleiere vil øke dramatisk de neste årene.

Hvem er det det går utover når de kommunale tjenestene ikke leverer på det nivået vi ønsker? Hvis lærerne i den offentlige skolen systematisk mangler godkjent utdanning, og kommunen stadig går med ledige sykepleierstillinger? De fleste av oss har ikke noe valg. De menneskene vi møter i de offentlige tjenestene er de vi må forholde oss til. Uansett hvor godt kvalifisert de er for jobben eller hvor overarbeidet og utslitte de er. Det er bare de rikeste som kan velge privatskoler og kjøpe seg private helsetjenester. Det store flertallet og ikke minst fellesskapet blir skadelidende av rekrutteringsutfordringene i kommunal sektor.

Jeg vil at vi skal satse på de offentlige tjenestene. For det som skjer dersom stadig flere underviser i skolen uten godkjent utdanning, og dersom det mangler kvalifisert helsepersonell i kommunene, er at folk som har anledning velger disse tjenestene bort. Det undergraver fellesskapet og grunnlaget for velferdsstaten slik vi kjenner den. Vi kjenner allerede til private helseforsikringer som lar folk hoppe fram i helsekøene og privatskoler gjør et stadig større innhogg i skole-Norge. Denne utviklingen må vi stoppe, men det holder ikke å bare forby det vi ikke liker. Vi må tilby løsninger på de problemene som disse sektorene står ovenfor.

Streiken hadde stor støtte i befolkningen når den ble avbrutt. Når Rødt nå går mot et rekordvalg 13. september er det mye vi skal kjempe for. En av de tingene er å gjøre kommunal sektor et attraktivt sted å jobbe.



Krafta må foredles, ikke sløses bort

Kraftforedlende: Norge har verdens reneste metallindustri. Her fra Finnfjord smelteverk. Foto: Simen G. Fangel/CC.

ENERGIPOLITIKK

Brage Arosen brage@roedt.no

– Vi kan fint produsere nok kraft i Norge uten å måtte ty til naturødeleggende vindkraft. Men da må den forvaltes fornuftig, sier Rødt-nestleder og 1. kandidat i Akershus, Marie Sneve Martinussen.

10. juni presenterte Rødt planen *Krafttak som monner*, en energipolitisk pakke som gir en gjennomgang av Norges energiforbruk i dag, tilgjengelig fornybar energi, estimerer for hvor mye energi vi trenger i framtida og som presenterer Rødts forslag til tiltak.

– Vår plan inneholder forslag til energisparing, effektivisering og bedre utnyttelse av eksisterende energiproduksjon. Det er en plan for et kraftforbruk i balanse, innenfor naturens tålegrenser.

– Vi har ikke evig mengde fornybar kraft. Derfor mener Rødt at vi må prioritere de viktigste formålene, og ikke sløse bort den krafta vi har. Vi må sikre at bruken ikke ødelegger miljøet, at den gir oss levende lokalsamfunn i hele landet og ikke minst at den er med på å sikre arbeidsplasser, sier Martinussen.

Hun peker særlig på at Rødt er opptatt av å sikre kraft til den kraftforedlende industrien.

– Det handler om at krafttilgangen er forutsigbar, og at kraftprisene er lave nok til at industrien er lønnsom, i mange år framover. Rødt vil derfor gi fastlandsindustrien forrang på krafta, framfor å bruke den til elektrifisering av sokkelen.

Nei til krafteksport

Den kraftforedlende industrien sikrer sysselsetting, verdiskaping og bosetting, og gir oss eksportinntekter i milliardklassen. Nettopp derfor har Rødt gått i front mot den planlagte kraftkabelen North Connect som skal eksportere norsk strøm til Europa.

– North Connect vil ikke bare føre til høyere strømpriser for norske forbrukere, det vil også gå hardt utover industrien. Norge har verdens reneste metallindustri, som foredler råvarer via krafta vår til miljøvennlige produkter. Hvis Norge kobler seg på de sør-europeiske kraftprisene gjennom nye kraftkabler, havner industrien i faresonen. Derfor sier Rødt nei til bygging av nye kraftkabler, og ja til å trekke Norge ut av EUs energibyrå Acer. I slutten av mai kunne Nationen melde at



Rødt-nestleder: Marie Sneve Martinussen. Foto: André Løyning.

strømprisene i Sør-Norge var på sitt høyeste siden 2006. Avisa peker på strømkabelen Nordlink mellom Norge og Tyskland og økt krafteksport som årsak.

– Dette er nøyaktig det Rødt har advart mot. Norske skattebetalere bærer kostnadene for disse investeringene, som attpåtil setter norske arbeidsplasser i fare. Den samme effekten vil vi få av North Connect hvis vi ikke klarer å snu flertallet og få stoppet byggingen av kabelen, sier Martinussen.

Vindkraft ikke nødvendig

Havvind har vært framsatt av mange som den store løsningen på kraftbehovet framover. Men prognosene for hvor mye kraft vi faktisk kan få fra havvind, er lavere enn vyene.

– Rødt sier nei til ny vindkraftutbygging på land og til havs. Vi sier nei til natur- og friluftsoødeleggende vindmøller som raserer naturen og truer livsgrunnlaget vårt. Havvind kan komme i konflikt med fiskeriene og ødelegge verdifullt naturmangfold.

– I tillegg til at havvind kommer i konflikt med fiskeriressurser og marint liv, er det vanskelig å forsvare at havvind skal bidra inn i fastlandets kraftregnskap. Og vår plan viser at slike inngrep i naturen er unødvendige. Hvis vi stopper krafteksporten, kutter i energiforbruket og ruste opp eksisterende sol- og vannkraftverk blir vindkraft overflødig.

– Vi må være føre var, og stanse naturødeleggelsene. Vi må ta vare på fiskeriarbeidsplasser i kystfiske og videreforedlingsindustrien. Heller enn å satse alt på naturødeleggende utbygginger, må vi sikre at vi bruker den krafta vi har, godt, og sikre at nye utbygginger ikke ødelegger mer natur.

Fordi tennene er en del av kroppen

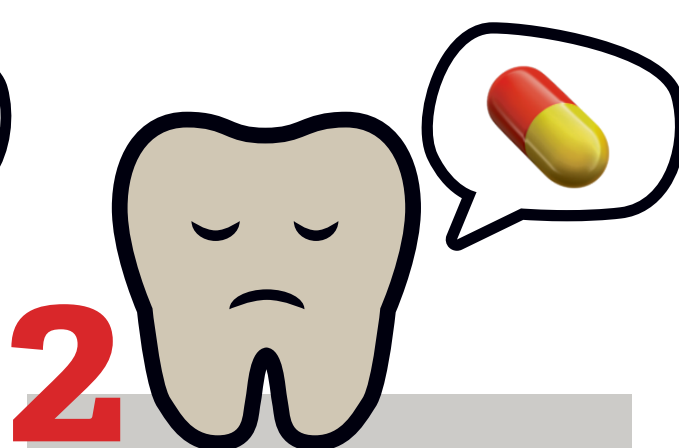
Det finnes ingen medisinsk årsak til at tennene ikke skal behandles som en del av kroppen. Tallene viser imidlertid at det er store forskjeller i folks tannhelse, fordi tannbehandling er så dyrt. Her er fem grunner til at Rødt mener tannhelse må bli gratis.



1

Visste du at nordmenn hvert år bruker rundt 12 milliarder fra egen lomme på å betale for tannlegen?

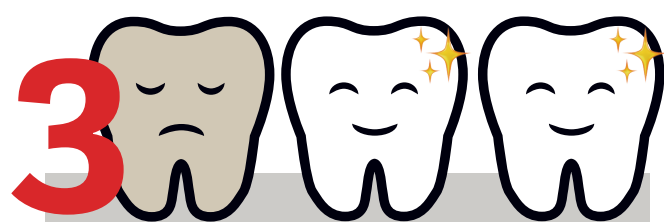
Kilde: SSB



2

15 prosent av alle uføre har unngått tannlegebesøk de har hatt behov for.

Kilde: SSB



3

1 av 3 arbeidsledige har droppet tannlegebesøk av økonomiske årsaker.

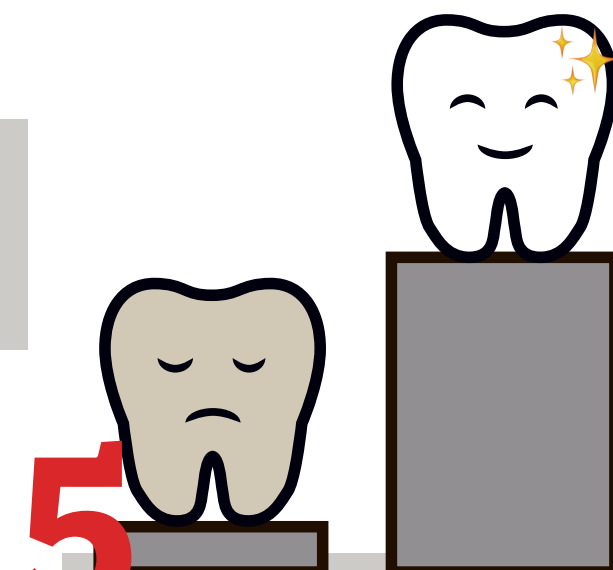
Kilde: Opinion



4

9 av 10 nordmenn vil ha tannhelse inn i det offentlige helsetilbudet.

Kilde: Opinion



5

At tannhelse ikke er gratis øker forskjellene. Har du under 250.000 kroner i inntekt, er faren for at du ikke har vært hos tannlegen de siste to årene tre ganger høyere enn om du tjener over 500.000.

Kilde: SSB

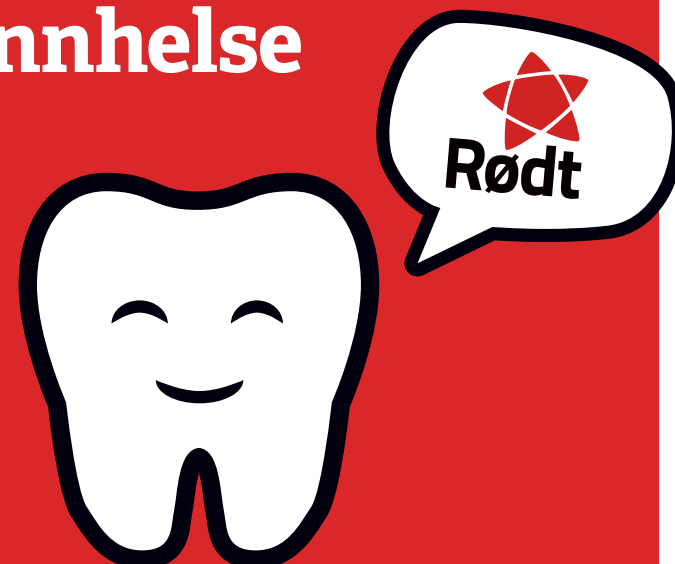
Slik vil Rødt innføre gratis tannhelse

Når vi sier gratis, mener vi at tannhelse bør finansieres av fellesskapet over skatteseddelen, på linje med andre helsetjenester. Rødt har foreslått en tannhelsereform som allerede neste år ville gitt over 1 million nordmenn billigere tannhelse.

Reformen, som er beskrevet i Rødts alternative statsbudsjett for 2021, innføres ved å starte med å ta deler av regninga for de som har størst utgifter, og vil i 2021 gi refusjon på 40 % av utgifter over en årlig egenandel på 2000 kroner. Dette flytter 2 480 millioner av den totale

tannlegeregninga fra hver enkelt til staten. I tillegg vil vi utvide aldersgrensa for gratis tannhelse fra 18 år til 25 år fordi grunnlaget for god tannhelse legges tidlig i livet. Dette koster 505 millioner.

Dette er første skritt på veien mot gratis tannhelse for alle, med mål om å utvide reformen år for år.





1. kandidat i Hordaland: Sofie Marhaug. Foto: Ihne Pedersen.

Tar tilbake barnehager

VELFERD

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Dette er et viktig gjennomslag i kampen for fellesskapsløsningene. Det viser at det er mulig å ta tilbake tjenester som har vært privatisert, sier Sofie Marhaug.

Rødt-politiker Sofie Marhaug foreslo allerede i 2019 at Bergen kommune skulle kjøpe barnehagene drevet av selskapet Akasia. I flere år skal selskapet ha hatt levert en lavere bemanning enn kommunen betalte dem for. Det førte til et tilbakebetalingskrav på 28 millioner. I tillegg har selskapet drevet en tvilsom internfaktureringsfor å hente ut penger av barnehagedriften.

– Det er nøyaktig slike forhold som gjør at Rødt er for offentlige barnehager. Når målet ikke blir å lage best mulig barnehage men å gå i overskudd, blir alternativet fort å kutte i bemanning, lønn eller pensjon, sier Marhaug.

– Akasia-saken viser hovedproblemet med private barnehager, nemlig at pengene ikke følger barna. Penger bevilget til barnehage ender opp i lomma på eierne.

For Rødt var det å kjøpe barnehagene et hovedkrav i budsjettforhandlingene med byrådet i Bergen, inntil forhandlingene brøt sammen. Nå blir kravet realisert.

– Dette tror jeg også de ansatte er glade for. Ved at kommunen kjøper barnehagene og overtar driften sikrer vi at ingen ansatte mister jobben, at bemanningsnormene følges og at de ansatte har skikkelige vilkår.

Høyresiden mener kjøpet er sløsing med kommunens penger og at det vil gå utover den såkalte valgfriheten. Det er påstander Marhaug avviser blankt.

– Med pengene Akasia skyldte ville nok alternativet vært å selge til noen andre. Når det gjelder annen gjeld er det ingen forskjell på om det er Akasia eller kommunen som bruker tilskuddet til å betale renter og avdrag.

– Noe av poenget er at driften må bli dyrere for å sikre god nok bemanning og lønns- og arbeidsvilkår. Men å overta investeringsgjeld er ikke noen stor økonomisk belastning. Det er faktisk sånn at Bergen kommune har veldig lav gjeldsgrad, fordi vi har så få offentlige barnehager. Kommunen har investert lite og tatt opp lite gjeld for å bygge og drive barnehager. Det er på tide å snu den trenden.

– Og valgfriheten vil bli bedre. 70 % av barnehagene i Bergen er private i dag. Med synkende fødselsrate og full barnehagedekning i kommunen er dette den eneste måten å sikre en høyere andel kommunale barnehager på.

– Det å holde skattefinansierte velferdstjenester utenfor markedets klør er en av Rødts viktigste saker, og noe vi kommer til å prioritere høyt etter høstens valg. Det er derfor det er så viktig at Bergen kommune nå går foran og viser at det finnes alternativer, sier Marhaug.



– Bør boikotte fotball-VM i Qatar

Rovdrift: Gjestearbeiderne som bygger VM-anleggene i Qatar jobber under ekstreme forhold. Foto: ILO/Apex Image.

SOLIDARITET

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Norge må slutte med det tette samarbeidet med Qatar inntil landet endrer praksis overfor både egen befolkning og gjestearbeidere, sier Rødts 1. vara til Stortinget, Seher Aydar.

Rødt sluttet seg til kravet om boikott av fotball-VM i Qatar allerede i 2015. Landet er et eneveldig monarki med mange menneskerettighetsbrudd på samvittigheten, men det er særlig behandlingen av Qatars millioner av gjestearbeidere som har satt sennene i kok verden over.

– Fremmedarbeiderne som bygger de nye stadionene jobber under grusomme forhold og utfører ekstremt risikabelt arbeid for svært lav lønn. Et idrettsarrangement kan ikke rettferdiggjøre en slik behandling av arbeidsfolk, sier Aydar.

– Kritikken har haglet siden Qatar ble tildelt VM i 2010. Det har ført til enkelte reformer og lovendringer på papiret, men det er langt mellom liv og lære. Fortsatt praktiseres «Kafala-systemet» en rekke steder. Dette systemet binder migrantarbeiderne til arbeidsgiveren deres, hindrer deres frie ferdsel og er ellers forbundet med uverdige boforhold og uteblivelse av lønnsutbetalinger.

Både Amnesty International og Human Rights Watch påpeker at myndighetene i Qatar har forpliktet seg til flere tiltak for å bedre arbeidsvilkårene i landet, men at landet fortsatt har en lang vei å gå.

– For å si det i klartekst: Fotballforbundets foreslåtte dialoglinje har ikke ført fram. Qatar bryter fortsatt internasjonal arbeidslivslovgivning og menneskerettigheter på daglig basis. Det er i seg selv grunn god nok til at Norge bør boikotte mesterskapet. At Norge går så stille i dørene overfor Qatar er med på å gi diktaturet den legitimiteten de er på jakt etter.

Vil stanse norsk våpeneksport til Qatar

I begynnelsen av mai tok den assisterende utenriksministeren i Qatar opp kritikken mot landet i et møte med det norske regeringsapparatet. UD bekrefter at fotball-VM var et av temaene som ble diskutert. Departementet viser imidlertid til idrettens organisasjoner når det kommer til spørsmålet



Vara til Stortinget: Seher Aydar. Foto: Ihne Pedersen.

om boikott. En av begrunnelsene er at Norge er involvert i fredssamtaler mellom Taliban og den afghanske regjeringa, i samarbeid med Qatar. Det er en hul begrunnelse, mener Aydar.

– Hvis fredsarbeid er regjeringas hovedprioritering burde de begynne med å se nærmere på norsk våpeneksport til Qatar og andre USA-allierte islamistdiktaturer som fører krig Midtøsten.

I mars 2018 inngikk statseide Kongsberg Gruppen en såkalt forsvarsavtale med Qatar. Avtalen er hemmeligstemplet, men innebærer salg av norskprodusert forsvarsmateriell til diktaturstaten.

– Det er all grunn til å frykte at norsk krigsmateriell brukes av den USA-ledede koalisjonen i Jemen der Qatar deltok mellom 2015 og 2017, side om side med Saudi-Arabia og De forente arabiske emirater. Koalisjonen er ansvarlig for et stort antall døde sivile, både gjennom direkte bombeangrep og gjennom en umenneskelig militær blokade som hindrer innførsel av mat og medisiner. At Norge og Qatar gjør seg høye og mørke gjennom diplomatisk innsats i Afghanistan veier ikke opp medansvaret for den folkerettsstridige krigen mot Jemens befolkning.

– Rødt krever at Norge slutter å eksportere krigsutstyr til krigførende totalitære regimer, revurderer det kunstige skillet mellom såkalt A- og B-materiell i regelverket, slutter å bryte FNs våpenhandelsavtale og sier nei til norskeide våpeneksportkontorer i land som Qatar og De forente arabiske emirater.

– Som et av verdens rikeste land, og en våpeneksportør av betydelig størrelse, har Norge et særlig ansvar overfor folk i andre deler av verden. Befolkningen i Midt-Østen er best tjent med at Norge boikotter fotball-VM i Qatar og slutter å selge våpen til regimet.



Streik: Rødt vil styrke streikeretten. Foto: Brage Aronsen.

Vil ha slutt på tvilsom bruk av tvungen lønnsnemnd

– Det er helt grunnleggende for den norske modellen at streikeretten er reell, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes.

4. juni avbrøt regjeringa kommunestreiken gjennom tvungen lønnsnemnd. Det samme skjedde i Oslo kommune, som er et eget tariffområde, noen dager senere. Moxnes har varslet at Rødt kommer til å stemme mot tvungen lønnsnemnd når saken skal behandles i Stortinget.

– Igjen ser vi at arbeidsgivere i offentlig sektor i praksis har vetorett når partene kalles inn til ministeren for å diskutere om streiken utgjør en fare for liv og helse. Arbeidsgiver KS fikk lov til å stoppe en helt legitim streik med sykepleiere, lærere og andre ansatte i kommunesektoren, bare fordi KS nekta å forhandle om streiken i møtet hos arbeidsministeren. Med et sånt system er ikke streikeretten lenger reell.

– Regjeringas bruk av tvungen lønnsnemnd i denne saken er gjort på syltynt grunnlag. Det er dessuten fjerde gang den borgerlige regjeringa stanser en lovlig streik med tvungen lønnsnemnd. Nå må de rødgrønne partiene si tydelig fra at vi ikke aksepterer denne innskrenkingen av streikeretten, sier Moxnes.



Rødt-leder: Bjørnar Moxnes. Foto: Håkon Mosvold Larsen/NTB.

I april leverte Rødt et representantforslag som blant annet sikter mot å endre systemet for tvungen lønnsnemnd. Forslaget ble behandlet i Stortinget 11. juni, etter kommunestreiken, men fikk ikke flertall.

– Vi må sikre streikeretten, den er helt grunnleggende for den norske modellen. Rødt vil fortsette arbeidet for å finne løsninger som gjør at en streik kan begrenses hvis det er fare for liv og helse et enkelt sted, men at det ikke trenger å stanse hele streiken, sier Moxnes.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

– Forsvar særaldersgrensene

Regjeringa vil fjerne særaldersgrensa for 200.000 offentlige ansatte. Det er en svært dårlig idé, sier Maren Kurdøl, Rødts 1. kandidat i Vestfold.

Solberg-regjeringa ønsker å fjerne plikten 200.000 offentlige ansatte i Forsvaret, nødetatene og helsevesen har til å gå av tidligere med pensjon. Det har skapt sterke reaksjoner i fagbevegelsen. Lovendringa gjør at plikten til å fratrukke stillingen ved aldersgrensa i tilfeller der aldersgrensa er lavere enn den alminnelige aldersgrensen er fjernet. Dette medfører at de med med særaldersgrense 60, 63 eller 65 år, kan fortsette i stillingen inntil den alminnelige aldersgrensen.

– Dette er et sparetiltak som gambler med arbeidsfolks liv og helse, sier Kurdøl.

– Det er en grunn til at vi har særaldersgrensa i en rekke yrker. I fjor var jeg på besøk på Sandefjord brannstasjon for å ta røykdykkernes fysiske opptakskrav. Grunnen var at de som jobber der ville at vi politikere skulle oppleve hvor fysisk krevende det faktisk er å være røykdykker, og også forstå hvor lite sannsynlig det er at man kan klare disse kravene i en alder av 65 eller 70 år.

– Regjeringa snakker om å gi folk muligheten



1. kandidat for Rødt i Vestfold: Maren Kurdøl. Foto: Ihne Pedersen.

til å stå lenger i arbeid. Men denne muligheten eksisterer allerede i dagens lovverk. Det regjeringa gjør er å innføre økonomiske incentiver for å bli værende lenger i særlig krevende yrker enn det som er forsvarlig. Slik vil det gradvis lønne seg mer å stå lenger i jobb og de som vil gå av tidlig taper enten økonomisk eller helsemessig.

– Plikten til å fratrukke tidlig er en sikkerhetsplikt. Det handler om at du og jeg skal kunne stole 100 % på den som kommer for å hjelpe oss, enten det er en røykdykker, politimann eller en ambulansemedarbeider. Nå er målet med plikten at man skal gå av heller for tidlig enn for sent.

Brage Aronsen
brage@roedt.no



Prisgalopp: Rødt jobber for en boligsektor utenfor markedet. Foto: Woodlework/CC..

6 av 10 vil ha statlig boligprisbrems

En fersk undersøkelse Respons analyse har utført for E24 viser at 6 av 10 nordmenn støtter påstanden «Staten burde i større grad gripe inn for å dempe boligprisveksten». 30 prosent sier seg delvis enig og 31 prosent helt enig. Bakteppet for undersøkelsen er en historisk vekst i boligprisene. Statistikk fra Eiendom Norge viser at hovedstadens boliger har steget over 100 prosent i pris på ti år. Men også i resten av landet har den langsiktige boligprisutviklingen dratt ifra nordmenns årlige lønnspåslag, ifølge E24.

– Når til og med Finanstilsynet advarer om at nordmenns boliggjeld er for stor, burde varsellampene begynne å blinke, sier Rødt-nestleder Marie Sneve Martinussen.

– Denne prisgaloppen er en konsekvens av at et ikke egentlig føres noen boligpolitikk i Norge. Alt er overlatt til markedet. Det gjør at investorene og bolighaiene vinner hver eneste gang en ny leilighet legges ut for salg. Derfor tar Rødt til orde for en regulert boligsektor, utenfor det konvensjonelle markedet, der det bygges leiligheter for boformål, ikke profitt.

Brage Aronsen brage@roedt.no



Partisekretær: Benedikte Pryneid Hansen. Foto: Ihne Pedersen.

Fortsatt krav å kjempe for under pride

Juni måned er pride-måneden, opprinnelig for å minnes opprøret med utspring i homobaren Stonewall Inn i Greenwich Village i New York i 1969. I Norge har markeringene vokst til en årlig folkefest. Men det er viktig å huske at pride også handler om politiske kamper som er aktuelle i dag, sier partisekretær i Rødt, Benedikte Pryneid Hansen.

– Det er så nydelig å se at feiringen av mangfold og kjærlighet, som pride er, vokser hvert år. Pride er å hedre de som har gått foran, feire de rettighetene som er oppnådd, og det er kamp mot den diskrimineringa som mange fortsatt opplever.

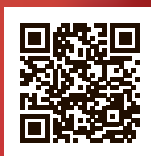
– Kampen er ikke over. Vi opplever noen tilbakeslag som vi må kjempe mot. I Tyrkia, Russland og Polen ser vi at skeive blir fratatt rettigheter. I Sverige har barn og ungdommer som er trans mistet helsehjelp. Og i flere land, inkludert Norge, ser vi at en underlig allianse av evangeisk kristne, ytre høyre og selverklærte radikalfeminister organiserer seg i kamp mot transpersoners rettigheter, sier Pryneid Hansen.

Brage Aronsen brage@roedt.no

ANNONSE:

Hjelp oss å lage tidenes valgkamp!

Gi av din tid, gi et engangsbeløp eller månedlige bidrag fram til valget. Kom i gang på fellesskapfungerer.no



Scan med mobilen for å gå til fellesskapfungerer.no

HVA SKJER?

16. juni
SKEIV SAMLING
Nettarrangement. fb.me/roedt

19. juni
POLITISK RALLY FOR RETTFERDIG GJENÅPNING
roedt.no/rally21

29. juni
RØDTS SOMMERPRESSE-KONFERANSE
Oslo. roedt.no

6. - 11. juli
RØD UNGDOMS SOMMERLEIR
Utøya.roedungdom.no

5. august
RØDT HJEMMEFRA
Hele landet. roedt.no/hjemmefra

13. september
VALG
Hele landet. valg.no

19. - 21. november
GLOBALISERINGS-KONFERANSEN
Doga, Oslo. globalisering.no

ANNONSE:

Få med deg siste nummer av Gnist!

Gnist-samtalen: Arbeiderstyrte bedrifter – en strategi mot sosialisme? // «Revolusjon er alt, alt annet er tull» // Palestina: Hvordan havna vi her? // Nina Björk: Den rettferdige ulikheten

Abonner på Gnist
100 kr for et år

Send mail til
gnist@marxisme.no
for bestilling.

Eller kjøp nummeret
på www.marxisme.no



ANNONSE:

Ny studiebok:

FORSTÅ FOR Å FORANDRE

KUN
75,-

FORSTÅ
for å
FORANDRE

Bestill på:
marxisme.no



ANNONSE:

Aktuell bok:

DEN LANGE VAKTA

305,-



Liv Bjørnhaug Johansen
Den lange vakta
En historie fra et helsevesen på bristepunktet

Helsevesenet som rekordraskt omstilte seg til å håndtere en pandemi, var allerede underbemannet og på bristepunktet. Hvilke konsekvenser har det for oss og for samfunnet?

Bestill boka på manifest.no

Bli medlem i Rødt!

Send sms med «Rødt [navn] [din e-post] [din adresse]» til 20901 2090 eller se roedt.no/bli-medlem



fb.me/roedt



[@raudt](https://twitter.com/raudt)



[@stemroedt](https://www.instagram.com/stemroedt)

Følg oss i sosiale medier for å oppdage mer om Rødt, få svar på det du lurer på og dele med vennene dine.

